

-שמור-

ההתנהגות ממד"ה	מדעי מלחמה	מערך חדר
תשפ"ד 2023	תשרי אוקטובר	כ"ד 09

הנדון: משימת פינוי חללים משדה הקרב – כלים מנטליים למפקד

מפקד,

המלחמה בה אנו מצויים מציבה אותנו בפני סיטואציות מורכבות וקשות ובתוכן הצורך לפנות את אחינו הלוחמים והאזרחים המתים משדה הקרב ולהביא אותם לקבורה. מטרת מסמך זה הינה לסייע בידך להכין את חילך למשימה לא שגרתית, קשה ומורכבת זו לצד יצירת רציפות תפקודית של הכוחות להמשך.

משמעות המשימה הינה הבאה של החללים לקבורת ישראל ביצירת וודאות עבור משפחות החללים האזרחיים והצבאיים. מעבר לכך, פינוי החללים היינו מסייע במעבר הלחימה לשלב ההתקפה.

משימת פינוי החללים היא הלכה למעשה מימוש ערך הרעות והחתירה לניצחון.

אתגרים מנטליים במשימת פינוי החללים

חשיפה למוות, מראות וריחות קשים (הצפה חושית).

מגע בלתי אמצעי עם גופות וחלקי גופות בשטח.

ריבוי גורמים חוברים צבאיים ואזרחיים – עלול להוביל לתחושת בלבול וחוסר תיאום.

התמודדות מקבילה של ביצוע המשימה עם איום ממשי מבצעי.

מעורבות רגשית אישית – המקרה האישי והמשימה עלולים להתערבב. הצפה של תחושות קשות.

חיכוך עם כשלוך והפסד ללא אפשרות פרואקטיבית לתחושת הצלחה - פגיעה ממשית במורל וברוח הלחימה.

עקרונות לשיחת מפקד לפני ביצוע המשימה

מטרה:

רתימת המסגרת לחשיבות המשימה על ידי תיאום ציפיות ויצירת תחושת מסוגלות בקרב הלוחמים.

מהלך השיחה:

חידוד מטרת המשימה, משמעות המשימה וחשיבות המשימה בהקשר הרחב של המערכה.

הגדרת מדדים להצלחה הנגזרים מהמטרה ומשמעותה. כגון: ביצוע כתנאי הכרחי לביצוע שלב ההתקפה, כניסה ויציאה באופן מבצעי, שמירה על בטחון פיזי ומנטאלי של אנשינו, ביצוע מכבד וענייני ביחס למשימת הפינוי, הבאה לקבורה מכובדת ומהירה, הפגה מהירה של תחושת חוסר האונים עבור משפחות החללים.

הגדרת השיטה – חלוקת משימות בנוהל קרב סדור (כמו כל יציאה למשימה צבאית).

-שמור-

ההתנהגות ממד"ה	מדעי מלחמה	מערך חדר
תשפ"ד 2023	תשרי אוקטובר	כ"ד 09

מקרים ותגובות – התייחס ל 2-3 אתגרים מבצעיים ומנטליים עימם הם עתידים להיפגש וכיצד נכון לפעול אל מולם :

תקיפה מבצעית על הכוח המחלץ.

חיילים שאינם מצליחים לעמוד בעומס הרגשי שנדרש לביצוע המשימה.

סירוב לביצוע המשימה עקב קושי אישי להתמודדות.

תגובת דחק בעקבות זיהוי חלל אשר מוכר באופן אישי לכוחות.

מעורבות משפחות באופן אישי מול חיילים שעסוקים במשימת הפינוי.

בהינתן האפשרות, קיים תרגול ראשוני על יבש בתנאים מבוקרים לצורך יצירת סכמה וודאות ככל הניתן בנוגע למה מצופה מהם.

תמונת מציאות של שדה הקרב ומראות איתם נדרש להתמודד

דוגמא לאמירה: "אנו עומדים לפגוש סיטואציה קשה מאוד אשר עלולה לעורר תחושות לא פשוטות. כל אחד עלול להגיב אחרת (בכי, הקאות, כהות חושים) צריך לזכור שאנחנו לא לבד וכדי להתמודד אנחנו נהיה כאן אחד עבור השני בלי שיפוטיים"

סגירת השיחה באמצעות חזרה על משמעות המשימה ביחס להקשר הלאומי הרחב וביחס למשימה הצבאית.

סגירה מנטאלית כסיכום והתארגנות להמשך

מטרה:

סיוע ליכולות הפרט והצוות לשמור על רציפות תפקודית באמצעות עצירת למידה אשר תכליתה:

יצירת תמונה משותפת של משימת פינוי החללים.

יצירת אורך נשימה לכוחות אשר נדרשים למשימות המשך.

לבצע הבחנה בין משימת פינוי חללים למשימות מבצעיות נוספות.

למסגר את האתגרים הייחודיים ביחס למשימת פינוי החללים.

לחזק את תחושת המסוגלות והמשמעות ביחס למשימות להמשך.

מהלך השיחה (סבב):

פתיחה – מטרות השיחה, תיאום ציפיות.

עובדות - כיצד פעלנו? איסוף נקודות המבט ביחס למשימה שעברנו.

מה למדנו? תובנות אישיות וקבוצתיות.

שיתוף מפקד - תובנות אישיות ביחס למשימת הפינוי

כיצד נפעל בהמשך? לאור ההקשר המשתנה ואופי המשימה הבאה (דגש: מה יתן לנו כח להמשך הלחימה?)

ההתנהגות ממד"ה	מדעי מלחמה	מערך חדר
תשפ"ד 2023	תשרי אוקטובר	כ"ד 09

דגשי מפקד:

- בהירות ביחס למשימה הבאה – הקשר משתנה, צורך מבצעי אחר, דפוסי פעולה ונהלים אחרים.
- חוסן הצוות – תיאום ושיתוף, חיזוק הדדי, נהלים ושיטת פעולה אחידה.
- מסוגלות אישית – אמון ביכולות ובעשייה של כל אחד מהלוחמים.
- חשיבות לאומית – ההקשר הערכי ביחס לסיטואציה הקשה שאזרחי המדינה חווים בימים אלו.
- אמונה בצדקת הדרך – מסר חיובי שידגיש את האמון ביחידה ובמסגרת.
- כל התורה על רגל אחת – פיקוד מלפנים.

רס"ן (מיל'), דודי פוקס רס"ן (מיל'), איציק בבנישתי סא"ל, קרן מזח
מערך מדעי ההתנהגות מערך מדעי ההתנהגות רע"ן למידה ופא"ר המכללות הצבאיות